

Ukraine, methodical apparatus Crisis management is summarized, classified and evaluated the existing methods and techniques of diagnosis of the crisis the company.

Key words: crisis, diagnosis, crisis management, enterprise financial state.

Охріменко О.О.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Пацан М.М.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ОФШОРНИХ КОМПАНІЙ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ОФШОРНИХ СХЕМ В УКРАЇНІ

У статті досліджено фінансовий механізм функціонування офшорного бізнесу, проаналізовано ефективність використання офшорних схем як у світовій практиці, так і в Україні, а також сформульовано пропозиції щодо основних напрямів вдосконалення його регулювання.

Ключові слова: офшор, офшорний бізнес, офшорна компанія, офшорні схеми, відмивання брудних грошей, «податкова гавань».

Вступ. Зі значним посиленням інвестиційної активності в світі, зростанням числа транснаціонального злиття і поглинань, вивіз капіталу стає характерною рисою нового світового ладу, глобалізації, що змушує переосмислити його вплив на національну економіку, а також визначити роль вивозу капіталу в сучасних економічних умовах. Невід'ємною складовою сучасної світової економіки сьогодні стають офшорні зони, які надають можливість доступу на міжнародні фінансові та інвестиційні ринки. Однак використання офшорних схем із кримінальною та злочинною метою несе потенційну загрозу для всієї світової спільноти. Саме тому дослідження стану і тенденцій розвитку офшорного сектора є дуже актуальним.

Серед найбільш відомих вітчизняних науковців, що досліджували діяльність офшорного бізнесу слід відмітити Н. Суліка, А. Якушева, а також зарубіжних науковців: В. Балашова, К. Волкову, Т. Гаврилюка.

Так як офшорний бізнес явище складне та глобальне, поряд з цим постійно змінюється і пристосовується до нових умов і вимог, що зумовлюють зміни законодавчої бази, то сучасні особливості діяльності механізму та аналіз створення нових схем в офшорному бізнесі потребують подальшого їх дослідження.

Постановка задачі. Основною і центральною ланкою фінансових махінацій, шахрайств, відмивання «брудних грошей» у світовій фінансовій

системі на сьогодні є офшорні фінансові центри та країни з перехідною економікою, де здійснюється процес приватизації [1, С. 118].

За деякими оцінками за останні три роки економіка України пережила стрімкий відтік капіталу в офшорні зони, який склав 18,6 мільярда доларів. За попередні три роки ця цифра склала 661 мільйон доларів, тобто відтік капіталу з України збільшився у 28 разів. У першу чергу, бажання інвесторів вивести гроші з України пояснюється неефективною державною політикою [4, С. 22].

Тому метою даної статті є обґрунтування теоретичних та організаційних засад функціонування фінансового механізму офшорних компаній, а також аналіз ефективності застосування офшорних схем в Україні враховуючи світовий досвід.

Перед нами поставлено ряд завдань, що потрібно вирішити в ході розв'язання поставленої проблеми, а саме визначення: безпосередньої участі у вивозі капіталу українських підприємств; мінімізації оподаткування, практика використання офшорних схем для досягнення цієї мети характерна для бізнесу у всіх країнах; а також, що саме спонукає українських бізнесменів до тінізації своєї діяльності.

Результати досліджень. Під словом «офшори» прийнято розуміти юрисдикції (держави, регіони, міста та ін.), які дозволяють реєструвати на своїй території компанії і які відповідають наступним вимогам: відсутність оподаткування або низькі податкові ставки, понижені вимоги до фінансової звітності і можливість анонімного розпорядження засобами. Зрозуміло, компанії–офшори не можуть вести комерційну діяльність на території країни або регіону, в якому вони зареєстровані [1, С. 117].

Офшорні зони завжди цікавили підприємців як спосіб приховування капіталу, а потім вже як спосіб оптимізації оподаткування. Сьогодні понад 25% світового капіталу і майже 60% фінансових потоків у світі проходить через офшорні зони. Разом з тим завдяки їм кожного року «відмивається» до 600 млрд. дол. США незаконних грошей. З кожним роком ця сума збільшується на декілька мільярдів.

Офшорний бізнес може застосовуватися у таких сферах діяльності, як банківська справа, страхування, торгівля, будівництво, інвестиційна діяльність, лізинг, робота на ринку цінних паперів, транспортні послуги.

В офшорах найчастіше реєструються такі типи компаній: фірми-копилки, фірми «Роялті», офшорні страхові компанії, офшорні банки, банківські філіали, кредитні заклади, фінансові компанії і брокерські фірми, інвестиційні і трастові компанії, холдингові компанії, офшорні інвестиційні фонди, та інші компанії зі спеціальними цілями [3, С. 233].

Привабливість офшорних зон для українських бізнесменів пояснюється такими обставинами:

- нестабільність фінансово-кредитної системи України;
- високий ступінь ризику при вкладанні капіталу;
- великий податковий тиск.

Фінансові юрисдикції є більш захищеними, оскільки працюють, як правило, у стабільному фінансовому полі, що робить їх гарантами захисту інтересів клієнтів, тому що в іншому випадку вони постраждають у першу чергу від форс-мажорних обставин [2, С. 36].

Тому фінансовий механізм діяльності офшорних компаній націлений на досягнення та використання таких основних переваг як: досягнення анонімності, конфіденційності; низькі податки або їх відсутність; прибуток/капітал у твердій валюті в надійних банках і стабільній країні; банківські рахунки в будь-якій валюті; можливість вільного використання валюти; ефективна і недорога банківська система; відсутність контролю валютного обміну; можливість отримання дозволу на роботу і виду на проживання; можливість законного володіння нерухомістю за кордоном.

Сенс офшорного бізнесу полягає в тому, що за кордоном з'являється новий, «самостійний» суб'єкт господарських стосунків, який повністю знаходиться під контролем українського підприємця. Офшорна компанія зовні може виглядати як незалежний зарубіжний партнер української фірми. На цьому побудовані найбільш поширені способи податкового планування з використанням офшорних фірм. Не дивлячись на простоту, що здається, всі деталі такого роду схем вимагають ретельного опрацювання. Адже правила податкового і валютного контролю постійно міняються.

Тому доцільно розглянути схеми офшорного бізнесу. У світовій практиці існує чотири класичні способи виведення коштів в офшорні зони:

- 1) продаж офшорним фірмам товару за заниженими цінами;
- 2) оплата консалтингових послуг;
- 3) виплата грошей за використання прав інтелектуальної власності;
- 4) придбання акцій у нерезидента.

Крім чотирьох основних, існує чимало інших схем роботи з офшорами. Можна звести прибуток до нуля за допомогою лізингових схем. Брати, наприклад, гвинтокрили в лізинг у своєї офшорної фірми і весь прибуток віддавати у вигляді лізингових платежів, розмір яких ніхто не обмежує. Ще одна лазівка – кредити. Власник підприємства бере позику у своєї офшорної фірми і просить державу врятувати компанію, погасивши її зовнішні зобов'язання [4, С. 27].

Дуже зручно через офшор оформляти дорогі покупки. У цьому випадку ніхто не запитає, звідки у службовця із зарплатою кілька тисяч гривень ексклюзивні машини, елітні квартири і нерухомість в усьому світі. Іншою метою виведення коштів з України є використання *Private Banking* для інвестицій і заощаджень. Наявність рахунку в одному з приватних банків дозволяє за допомогою портфельних менеджерів здійснювати глобальні інвестиції у будь-який фінансовий інструмент у будь-якій країні.

Якщо такий рахунок відкритий в офшорній зоні, то інвестиційні доходи нерезидентів, як правило, не обкладаються місцевими податками. Крім того, забезпечується зберігання коштів шляхом географічної диверсифікації, що стало вкрай актуальним для українського бізнесу [2].

Висновки. У результаті дослідження було виявлено, що створення офшорних компаній є перспективним, перш за все власникам, що будують свій бізнес в офшорах, проте існування офшорного сектора в економіці гальмує економічний розвиток країни. Ось чому сьогодні необхідна ефективна програма з контролю і боротьби з відмиванням грошей через офшори. Для досягнення цієї мети необхідно вжити таких заходів:

– внести зміни і доповнення в чинне законодавство по контролю діяльності нерезидентів у офшорних зонах, так як саме у сучасних умовах офшорний бізнес так успішно пристосовується до змін законодавчої бази;

– згідно з накопиченим міжнародним досвідом в офшорних зонах сформуванню продуктивну схему діяльності на світових ринках цінних паперів;

– при формуванні державної економічної політики необхідно зробити першорядним завданням боротьбу з «відмиванням тіньових капіталів», одержаних в офшорних зонах, з метою поліпшення економічного стану України.

Перелік посилань

1. Москаленко Н.В. Проблеми, зумовлені функціонуванням офшорних юрисдикцій, та шляхи їх розв'язання // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 10 (100). – С. 117–121
2. Бабонін В.Б. Міжнародний досвід ведення і регулювання офшорного бізнесу // Фінансовий ринок України. – 2006.– № 2.– С. 34–41.
3. Пешко А.В. Офшорний бізнес, як складова світової економіки // Держава і регіони. – 2006.– № 3. – С. 233–236.
4. Череп А. В. Особливості розвитку офшорного бізнесу в Україні // Економіка та держава. – 2006.– № 6. – С. 21–30
5. Волкова Ю.О. Розвиток офшорних центрів у системі міжнародного бізнесу / Ю.О. Волкова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – №1. – С. 43–46.

Охрименко О.О.

к.е.н., доцент НТУУ «КПІ»

Пацан М.Н.

студентка ФММ НТУУ «КПІ»

ФИНАНСОВЫЙ МЕХАНИЗМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ОФФШОРНЫХ КОМПАНИЙ ТА ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ОФФШОРНЫХ СХЕМ В УКРАИНЕ

В статье исследовано финансовый механизм функционирования оффшорного бизнеса, проанализировано эффективность использования оффшорных схем, как в мировой практике, так и в Украине, а также сформулировано предложения по основным направлениям усовершенствованию его регулированию.

Ключевые слова: оффшор, оффшорный бизнес, оффшорная компания, оффшорные схемы, отмывание «грязных денег», «налоговая гавань».

Ohrimenko O.O.

candidate of economic sciences, assistant professor NTUU «KPI»

Patsan M.M.

student FMM NTUU «KPI»

FINANCIAL MECHANISM OF OFFSHORE COMPANIES AND EFFICIENCY OF OFFSHORE SCHEMES OF UKRAINE

In article analyzed development offshore manufacturing, analyze effective of using offshore schemes as in international practice and in Ukraine, propose prefatory general quantities for regulation offshore manufacturing.

Keywords: offshore, offshore manufacturing, offshore companies, offshore schemes, clean of money.

Оштук О.І.

асистент НТУУ «КПІ»

Гордєєв В.І.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З ТОЧКИ ЗОРУ КРЕДИТОРА

У статті розглянуто показники оцінки ефективності вкладання коштів з точки зору кредитора та послідовність оцінки. Запропоновано використовувати данну послідовність дій для забезпечення власних коштів і більш раціонального їх вкладання.

Ключові слова: коефіцієнт варіації інтегрального показника, коефіцієнти загальної та абсолютної ліквідності, мінімальна норма сподіваного доходу, коефіцієнт співвідношення залучених та власних коштів, коефіцієнт оборотності оборотних засобів.

Вступ. Ефективність виробничо–господарської діяльності підприємства залежить від його здатності всесторонньо оцінювати та здійснювати цілеспрямоване планування та оцінку своїх економічних показників. Особливо важливим стає проведення багатостороннього розгляду діяльності підприємства з урахуванням особливостей її оцінювання партнерами, кредиторами, інвесторами тощо. Змінюються також підходи до планування економічних показників підприємства та до оцінювання доцільності залучення додаткових фінансових ресурсів [1].

Вагомий внесок у дослідження проблем оцінювання економічних показників діяльності підприємства зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені: І. Алексєєв, Є. Бельтюков, І. Бланк, Є. Бойко, Є. Брігхем, В. Геєць, В. Гуменюк, А. Загородній, Р. Каплан, М. Коробов, Н. Костіна, О. Кузьмін,